

№ 8

«23 » июнь 2021 ел

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Иске Әлмәт авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлеге территориясендә кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан эшкуарлык эшчәнлеген алып бару өчен уңайлы икътисадый мохит булдыру һәм кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү максатларында, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Әлеге карарга кушымта нигезендә «2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын расларга.

2. Әлеге карарны Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында <http://nurlat.tatarstan.ru/> бастырып чыгарырга һәм җирлек территориясендәге мәгълүмат стендларында халыкка җиткерергә.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Иске Әлмәт авыл җирлеге
Башкарма комитеты җитәкчесе

Р.Г. Хисамов

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Иске Әлмәт авыл җирлегенә Башкарма комитетының 2021 елның 23 июнендәге 8 номерлы карарына кушымта

«2021-2024 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ НУРЛАТ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ИСКЕ ӘЛМӨТ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНДӘ КЕЧЕ ҺӘМ УРТА ЭШКУАРЛЫКНЫ ҮСТЕРҮ» ПРОГРАММАСЫ

Эчтәлек

Программаның Паспорты

1. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсе характеристикасы.
Программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар аларны хәл итү юллары
2. Программаның көтелгән төп нәтижәләренең максаты, бурычлары, тасвирламасы, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары
3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы
4. Программаның социаль-иқтисадый нәтижәләлеген бәяләү

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының
Иске Әлмәт авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү»
программасы паспорты

Программаның исеме	«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программасы (алга таба - Программа)
Программа әзерләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау күләмнәре чыганаclarы һәм	Нурлат муниципаль районы халкын эш белән тәмин итү программалары. Кредит акчалары һәм эшкуарларның үз акчалары. Җирле бюджет чаралары хисабына финанслау
Программаның максаты	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәмин итү, шулай ук аның җирлекнең социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

<p>Программаның бурычлары</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру; 2. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү; 3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларын консультация белән тәмин итү сыйфатын арттыру; 4. Эшкуарлык эшчәнлегенә икътисадый яктан актив халыкны жәлеп итү.
<p>Гамәлгә ашыру сроклары һәм</p>	<p>2021-2024 еллар</p>
<p>Программаны үтәүчеләр</p>	<p>Кече, урта эшкуарлык субъектлары һәм үзләре эшли торган жирлекләр, Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты</p>

Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре

Программа чараларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2024 ел ахырына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

- кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм индивидуаль эшқуарлар житештерә торган продукция (хезмәт күрсәтүләр) әйләнешенә еллык үсешен саклап калу;
- жирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы кече һәм урта эшқуарлык субъектлары (шул исәптән үз-үзләрен тәмин итүчеләр) санының еллык үсешен саклап калу;
- барлык предприятиеләрнең уртача исемлек санында кече (микропредприятиеләрне дә кертеп) һәм урта предприятиеләрдә хезмәткәрләрнең (тышкы бергә эшләүчеләрдән башка) урта исемлек саны өлешен арттыру;
- кече һәм урта эшқуарлык субъектларына консультация ярдәме күрсәтү;
- кече һәм урта эшқуарлык секторында яңа эш урыннары (яңа теркәлгән индивидуаль эшқуарларны да кертеп) булдыру;

Шул ук вакытта Программа чараларын үтәү кече һәм урта эшқуарлык инфраструктурасының уңышлы эшләве, кече һәм урта эшқуарлык өлкәсендә товар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) житештерү күләмнәрен арттыру, шулай ук аларның эшчәнлегеннән салым керүне асыл жирлегә бюджетына арттыру өчен шартлар тудыруны күздә тоту.

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика.
 Программа хәл итүгә юнәлтелгән проблемалар хәл итү юллары.

2020 елда Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлегендә 0 кече һәм микропредприятие (2019 елга караганда 0 га күбрәк (азрак), салым органында теркәлгән 3 шәхси эшмәкәр(2019 елга караганда 1гә кимрәк), шулай ук 2 үзмәшгульлек алып баручы (2019 елга караганда 1гә кимрәк) үз эшчәнлеген башкарды

Таблица 1

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлегендә эшқуарлык өлкәсен үстерүнең төп тенденцияләре

Күрсәткечләр	2018 ел (факт)	2019 ел (факт)	2020 ел (бәяләү)
Икътисадый актив эшмәкәрлек субъектлары саны:	4	8	5
кече предприятиеләр, бер.			
төп дәүләт теркәү номеры булган (теркәлүне узган) индивидуаль эшқуарлар - барлыгы, бер.	4	4	3
үзмәшгуль, бер.	-	4	2

Икътисадый эшчәнлек төрләре буенча кече һәм урта эшкуарлык
субъектлары саны

Эшчәнлек төрләре	Күрсәтк еч берәмле ге.	факттагы күрсәткеч
		01.01.2021
Кече эшкуарлыкның исәпкә алынган барлык икътисадый актив субъектлары	бер.	5
шулардан икътисадый эшчәнлек төрләре буенча: асыл хужалыгы, аучылык һәм	бер.	0
Балык тоту, балык үрчетү	бер.	0
Файдалы казылмалар чыгару	бер.	0
Эшкәртү производстволары	бер.	0
Электр энергиясен, газны һәм суну	бер.	0
Төзелеш	бер.	0
Күпләп һәм ваклап сату; автотранспорт	бер.	2
Кунакханә һәм рестораннар	бер.	0
Транспорт һәм элементә	бер.	1
Финанс эшчәнлеге	бер.	0
Күчемсез милек, аренда һәм хезмәтләр	бер.	0
Дәүләт идарәсе һәм хәрби	бер.	0
Белем бирү	бер.	0
Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәтләр	бер.	0
Башка коммунал, социаль һәм шәхси	бер.	0
Йорт хужалыгын алып бару буенча	бер.	0
Экстерриториаль оешмалар эшчәнлеге	бер.	0
Башкалар	бер.	2

Төп күрсәткечләргә анализ районда кече һәм урта эшкуарлык өлкәсен үстерүнең уңай динамикасы турында сөйли.

2020 елда эшкуарлыкка ярдәм итүнең иң популяр программалары «Агростартап» программалары, Татарстан Республикасы Эшкуарлыкка ярдәм фонды микрозаймнары булды.

Кече эшкуарлыкка мәгълүмати ярдәм күрсәтү һәм үз бизнесын булдыруны популярлаштыру буенча актив кампания кысаларында, аның максаты-житештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә эшләрүче, эчке һәм тышкы базарларда конкурентлыкка сәләтле кече һәм урта предприятиеләр санының тотрыклы үсешен тәмин итү: барлык мәгълүмат Нурлат муниципаль районының рәсми порталына урнаштырылды, шулай ук даими рәвештә эшкуарлык эшчәнлеген алып баруның аерым мәсьәләләренә һәм әлеге өлкәдә актуаль мәсьәләләр турында фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерүнең уртак чараларын эшләрүгә юнәлдерелгән киңәшмәләр, конференцияләр, форумнар, утырышлар уздырылды.

Кызыксынган оешмалар белән берлектә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына кече һәм урта эшкуарлыкка гамәлдәге дөүләт ярдәме чаралары, үзмәшгульләргә, шулай ук Эшкуарлык өлкәсендәге законнардагы үзгәрешләр турында хәбәр итүгә юнәлдерелгән чаралар даими үткәрелде.

2. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижеләрен тасвирлау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендәге эш юнәлеше эшкуарлык субъектларының эшлекле активлығын үстерү өчен уңай климат булдыруга, эшкуарлык үсешенә төп чикләүләрнең йогынтысын киметүгә юнәлдерелгән һәм Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлегә үсешенә стратегик максатлары, бурычлары һәм приоритетлары системасына Эшкуарлыкка ярдәм итү юнәлешләрен булдыруга нигезләнгән.

Әлеге максат белән урта сроклы перспективага социаль-иқътисадый үсешнең төп бурычлары билгеләнә һәм әлеге бурычлар кысаларында кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү чараларын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә.

Авыл жирлегендә эшмәкәрлек үсешен тоткарлый торган, әлеге сораштыруларга һәм эшкуарлык жәмәгәтчелеген анкеталаштыруга нигезләнгән төп проблемалар булып тора:

- кадрлар кытлыгы;
- кече һәм урта бизнес өчен салым йөкләнеше дәрәжәсе югары;
- финанс ресурсларынан файдалану түбән дәрәжәдә;
- Жир һәм күчөмсөз мөлкәтнең һәркем файдалана алырлык булуы;
- энергетика инфраструктурасының һәркем файдалана алырлык булуы;
- яңа жиһазлар сатып алу белән бәйлә проблемалар.

Программаның максаты - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеш өчен уңай шартлар тудыру, инновацион иқътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм аларның конкурентлык сәләтен тәмин итү, шулай ук аның районның социаль-иқътисадый үсеш бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру;
2. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү;
3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларын консультация белән тәмин итү сыйфатын арттыру;
4. Эшкуарлык эшчәнлегенә иқътисадый яктан актив халыкны жәлеп итү.

Программаның төп чаралары Программаның максатларынан һәм бурычларынан чыгып формалаштырылды.

Шул ук вакытта һәр бурычны хәл итү кысаларында, шул исәптән, яңа эш урыннары булдыруны күздә тоткан кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын, аларның санын арттыру өлешендә һәм бизнесны үстерү өлешендә ярдәм итүгә һәм үстерүгә юнәлтелгән чаралар каралган.

Программаның төп чараларына характеристика

Гомумән алганда, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү чараларын 2 төп юнәлешкә бүлеп була:

1. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультация ярдәме күрсәтү чаралары;

2. Эшкуарлыкны үстерү буенча башка чаралар.

Эшмәкәрләргә консультация ярдәме күрсәтү юнәлешләре кысаларында түбәндәге чаралар каралачак:

1. Республика һәм федераль бюджетлар акчаларынан эшмәкәрлеккә ярдәм итү программалары буенча консультация ярдәме күрсәтү һәм мәгълүмат бирү;

Эшкуарлыкны үстерү буенча башка чаралар:

1. кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары буенча анкета үткөрү һәм аларны хәл итү юллары;

2. эшкуарлыкка ярдәмнең гамәлдәге программалары буенча законнарны үзгәртүгә һәм үстерүгә бәйле актуаль хокукый мәсьәлэләр буенча кече һәм урта эшкуарлык субъектлары өчен киңәшмәләр һәм семинарлар уздыру;

3. кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати ярдәм күрсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын булдыруны популярлаштыру, шул исәптән яшьләр бергәлеген арасында.

Максатлар һәм бурычлар киселешендә төп чаралар исемлеге Программага кушымтада бирелгән.

Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Программа 2021 елдан 2024 елга кадәр гамәлгә ашырыла.

3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлеге башкарма комитеты гамәлгә ашыра:

- Программа чараларын гамәлгә ашыруны планлаштыруны, үзара хезмәттәшлекне, координацияне һәм тикшереп торыны оештыра;

- программа чаралары исемлеген, максатчан индикаторларны һәм Программаның нәтижелеген күрсәткечләрен әзерләүне һәм төгәлләштерүне гамәлгә ашыра.

Программаны гамәлгә ашырганда Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл жирлегә башкарма комитеты чараларны үтәүчеләр белән хезмәттәшлек итә. Программа чараларын үтәүчеләр программа чараларын вакытында һәм сыйфатлы үтәгән өчен җаваплы.

4. Программаның социаль-иқтисадый нәтижәлеләген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыру ярдәм итәчәк:

- Эчке һәм тышкы базарларда кече һәм урта эшқуарлык субъектларының конкурентлык сәләтен арттырырга;
- яңа эшләнмәләрне стимуллаштырырга һәм яңа технологияләрне үзләштерүгә ярдәм итәргә;
- кече һәм урта эшқуарлык субъектларында мәғлүмати технологияләр куллануны киңәйтәргә;
- Эшқуарлык эшчәнлегә белән кызыксынуны арттыру исәбенә халыкның эшлекле активлығын үстерергә;
- - кече һәм урта эшқуарлык субъектларының финанс һәм матди ресурсларга керүен тәәмин итүче механизмнарны камилләштерергә;
- - кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мәғлүмати-консультация ярдәмен камилләштерү;
- кече һәм урта эшқуарлык субъектларын дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә жәлеп итәргә

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Иске Әлмәт авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программасы нәтижәләрен бәяләүнең максатлары һәм индикаторлары

Төп чаралар аталышы	Бурычка тәңгәл килү	Башкаручылар	Төп чараларны башкару сроклары	Ахыргы нәтижәләргә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның күрсәткечләре			
					2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
Максат исеме: кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм аларның конкурентлык сәләтен тәэмин итү, шулай ук җирлекне социаль-икътисади үстерү бурычларын хәл итүгә аның кертменен арттыру								
Республика һәм федераль бюджетлар акчаларынан эшмәкәрлеккә ярдәм итү программалары буенча консультация ярдәме күрсәтү һәм мәгълүмат бирү	3	Нурлат муниципаль районы Иске Әлмәт авыл җирлеге Башкарма комитеты	2021-2024	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына күрсәтелгән консультацияләр саны бер.	1	1	1	1
Кече эшмәкәрлекне үстерү проблемаларына анкета үткөрү кече һәм урта эшмәкәрлек аларны хәл итү юллары	4	Нурлат муниципаль районы Иске Әлмәт авыл җирлеге Башкарма комитеты	2021-2024	Үткәрелгән анкеталар, берәмлекләр саны	1	1	1	1

<p>Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары өчен актуаль хокукый мәсьәләләр буенча киңәшмәләр һәм семинарлар үткәрү Законнарны үзгәртү һәм үстерү, шулай ук гамәлдәге программалар буенча</p>	<p>1</p>	<p>Нурлат муниципаль районы Иске Әлмәт авыл җирлеге Башкарма комитеты</p>	<p>2021-2024</p>	<p>Үткәрелгән семинарлар саны, бер.</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>
<p>Яшьләр эшкуарлыгы өлкәсенә жәлеп итү буенча яшьләр бергәлеге белән эшләү</p>	<p>2</p>	<p>Нурлат муниципаль районы Иске Әлмәт авыл җирлеге Башкарма комитеты</p>	<p>2021-2024</p>	<p>Үткәрелгән семинарлар саны, бер.</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>